

Értesítvény a debreczeni országos gazdasági felsőbb tanintézet felől.

Az intézet célja. A debreczeni országos gazdasági felsőbb tanintézetnek célja a gazdasági pályára készülő ifjakat, mint leendő birtoktulajdonosokat, bérlőket vagy gazdatisztekét, jövő hivatásukra körszerű tudományos szakképzéssel a gazdaság minden ágában alaposan előkészíteni, s e mellett az erdészet főbb elveivel is megismertetni.

Főfelügyelet és igazgatás. A debreczeni országos gazdasági felsőbb tanintézet a vele kapcsolatban álló földmives iskolával a magyar királyi földmivelés- ipar- s kereskedelemügyi minisztériumnak főfelügyelete alatt áll. Az intézetet közvetlenül igazgatja és vezeti az igazgató, kinek elnöklete alatt tanácskozik és határoz a tanári testület a tanulók fölvétele s a bizonyítványok kiállítása felett, továbbá a tanítást illető minden ügyben, valamint a jelentékenyebb fegyelmi esetekben is.

Tantárgyak és a tanítás segédeszközei. A debreczeni országos gazdasági felsőbb tanintézetnél a következő tantárgyak adatnak elő, u. m.

A) Alaptudományok.

Mennyiségtan és gazd. kiszámítások.

Természettan és általános géptan.

Éghajlatlan.

Általános és földmivelési vegytan.

Gazdasági állattan.

Állatboncz- és élettan.

Növénytan, növényboncz-és élettan.

Ásványtan és földisme.

Nemzetgazdaszat alapvonalai.

B) Szaktudományok.

Talajisme és általános növénytermelés.

Különleges növénytermelés és rétmivelés.

Általános gazd. állattenyésztés.

Szarvasmarhatenyésztés.

Juhtenyésztés és gyapjuisme.

Ló-és sertéstenyésztés.

Gazdasági gép- és eszköztan.

Gazdasági berendezés-és kezeléstan.

Gazdasági számvitel- és becsléstan.

Kertészet és szőlőművelés.

C) Segédtudományok.

Állatgyógyászat alapvonalai.

Erdészettan alapvonalai.

Gazdasági iparüzlettan.

Gazdasági építészettan.

Gyakorlati mértan.

A tanításnak segédeszközeit képezik: a mér- és természettani készülékek, a vegytani műhely; állattani, állattenyésztési és gyógyászati, továbbá növény-, ásvány-, eszköz és gépgyűjtemények; az intézeti könyvtár és a jól felszerelt olvasóterem.

Gyakorlati útmutatásra szolgálnak: az intézetnek hatszáz catastralis holdnyi területen berendezett gazdasága, és alakulás alatt álló kísérleti, — konyha, — gyümölcs- és szőlő kertjei, ugy nem különben az egyes tanfolyamok alatt, valamint Debreczennek, ugy a közel vidéknek igen számos gyártelepeire és ókszerűen kezelt gazdaságaiba eszközözlendő kirándulások.

A tanfolyam két évre terjed; a tanév október 1-én veszi kezdetét.

Fölvételi föltételek. A ki az intézetbe fölvétetni óhajt, köteles kimutatni.

1-ör. a) jó sikerrel végzett nyolcz gymnasiumi, vagy hat reál iskolai osztályt; ide sorolható minden felsőbb tanodán végzett tanfolyam.

b) jó erkölcsi magaviseletét,

c) hogy életkorának 17 évét betöltötte,

d) hiteles bizonyítványt legalább egy a gazdasági gyakorlatban töltött évről.

2-or Mindazok, kik a megelőzőleg elősorolt föltételek egyikének vagy másikának teljesen meg nem felelhetnek, forduljanak bővebben felvilágosító utasításért az igazgatósághoz. Kijelentvén azonban iránytadólag már jelenleg, hogy a kik az elsőbbségi pont a) betűje alatt megkívánt tudományos előképzettséget kimutatni nem képesek, a mennyiségtan, természettan, természetrajz s a vegytan alapvonalaiból fölvételi vizsgára felmenthetlenül kötelezvék, de a mely ismét csak azon esetben engedélyezhető, ha az érdeklét a hatodik gymnásiumi, vagy a negyedik reál iskolát megfelelő sikerrel bevégezte.

3-or. A fölvételre jelentkezettek tartoznak szülőiknek vagy gyámjaiknak azon írásbeli nyilatkozatát is bemutatni, mely szerint nekik az intézet látogatása megengedett.

4-er. Oly nagykorú és önnálló férfiaknak, kik a gazdasági téren több évi gyakorlati foglalkozást kimutatni képesek, az elővizsgálat a tanári testület által elengedtetetik.

A beiratás és az elővizsgálatok határideje. A fölvételi beiratások október 1-ső napjaiban történnek; fél év közben fölvétel nem történik. Az elővizsgálat letételére kötelezettek tartoznak már szeptember 25-ig írásban jelentkezni, október 1-én ökvétlenül személyesen megjelenni.

Tan- és ösztöndíjak. A debreczeni országos gazdasági felsőbb tanintézetnek mindenik hallgatója harmincz forint tandíjt fizet a debreczeni benszülötteknek kivételével, a kik is ingyen oktatásban részesülnek. A nevezett összegből tizenöt forint a beiratásnál azonnal, tizenöt pedig legkésőbb az első félévi vizsga előtt fizetendő le. A szegényebb sorsú tanulók jó előmenetel, példás szorgalom és magavisélet kövekeztében az említett tandíj kétharmadától a tanári kar ajánlatára fölmentetnek. Az orsz. gazd. pénzalapból jelenleg évenként négy ösztöndíj van két — kétszáz forintjával megállapítva.

Szállás és élelmezés. Az intézetbeli hallgatók szállás és élelmi ellátásról önmaguk gondoskodnak. A távolabb vidékről jövőeknek

megkeresésükre, az e részbeni előleges teendőkről, a legszívesebb készséggel gondoskodand közbenjárólag alólirott igazgatóság.

Fegyelmi rendszabályok. Ezek minden egyes hallgatónak felvétele alkalmával kézbesítendőek leendenek. Legpontosabb megtartásuk felett szigoruan örökendő az igazgatóság.

Vizsgák és bizonyítványok. Minden fél év végén vizsgálatok tartatnak, melyek sikeréről az intézet hallgatója félévenként bizonyítványt nyer.

Az egész tanfolyam sikeres bevégezése után végbizonyítvány adatik ki az összes tanintézetnél hallgatott tanulmányokról.

Az elővizsgán a mennyiségtanból kivántatik a négy algebrai alapművelet, hatványozás, gyökvonás, mértan elemeinek ismerete.

Az ásványtan ismerete oly terjedelemben, mint az Mihálka ásványtanában tárgyalatik.

A természettan elemei, különösen az osztályozások.

A vegytanból. az elemek ismerete, a vegyi hatások (égyény és savany ismerete, végre a savak és sók elmélete.

Az intézet hallgatói hadkötelezettségöknek — mint önkénytesek — a helyben állomásozó gyalog vagy lovas ezredben tehetnek eleget, az intézetben töltött idő alatt szolgálván azt le.

A felső tanintézet kapcsolatában levő földmives iskolában a 3 évre terjedő tanfolyam, melyben kis gazdaság vezetésére képes, a haszonkertészet minden ágában otthonos egyének és majoros gazdák képeztetnek; egy új tanévre október 1-én történnek a felvételek.

Bejelentési határidő: szeptember 1-ig megjelenni tartozik a tanonc október 3-áig.

A felvett tanonc az iskolában élelmeztetik, lakik, mosást és fűtést kap.

Fizet ellátásáért az I. évben 120 ft., II. tanévben 80 ft., III. tanévben 60 ft.

Ezen ellátási vagy tápdíj (az első évesnél 60 ft.) fele a bejelentéskor fizetendő az intézeti pénztárba.

Ágynemüről, törölközőről a tanoncz maga gondoskodik.

Debreczen, 1869. július 1-én.

Közzétételét ezen hirdetménynek tisztelettel kéri

Tormay Béla,
h. igazgató.

Kitünő erdészek arczképcsarnoka.

Schwarzer Guidó az eulenburgi erdészeti tanintézet jeles tanára számos szaktársak felszólítása folytán elhatározá magát, hogy az erdészet coriphäusainak fényképezett arczképcsarnokát kiadja.

Ezen valóban szerencsés gondolat az erdészeti körökben a legnagyobb érdeklődéssel fogadtatott, s megvagyunk győződve hogy t. szaktársainknak is kedves szolgálatot teszünk, midőn ezen már életbe lépett vállalatra figyelmeztetjük.

Schwarzer ur előlegesen 50 arczképnek kiadására határozá el magát, az előfizetési ár 10 ftot tesz s így egy darab csak 20 krba kerül.

Az arczkép csarnokba felvétetnek Europa legkitünőbb erdészei, hazánkból például Divald, Greiner, Hubeny.

Ezen 14 kép jelent meg, kik közt van: Pfeil, Burkhardt, Manteuffel, Buttlar, Berg, Feistmantel, Seebach sat.

A kik ezen arczképcsarnok birtokába jutni kívánnak sziveskedjenek egyenesen Schwarzer Guidó tanár urhoz (Eulenburg nächst Sternberg in Mähren) fordulni. Egyébaránt megrendeléseket e lapok szerkesztősége is szivesen elfogad.